

عنوان مقاله:

بررسی و تحلیل گفتگوهای سورئوسف(ع) در قرآن براساس نظریه گرایس

محل انتشار:

پژوهش های زبانشناختی قرآن، دوره 7، شماره 2 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

زهرا رجبی - استادیار، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اراک، اراک، ایران

خلاصه مقاله:

کاربردشناسی زبان، یکی از دانش‌های بین‌رشته‌ای است که هدف آن، تأمل و دقت در سازوکار رابطه ساختار و عناصر سازنده یک متن برای درک بهتر چگونگی روند تکوین معنی و معانی نهفته در آن است. مکالمه و گفت‌وگو یکی از عناصر سازنده هر متن روایی است که در ایجاد و انتقال معنی متن نقش محوری دارد؛ از این رو در این پژوهش مکالمه‌های روایتیوسف(ع) در قرآن براساس نظریه قواعد مکالمه گرایس به روش توصیفی تحلیلی بررسی شده است تا به این پرسش‌ها پاسخ داده شود که در این روایت نحوه کاربرد و تخطی از اصول تعاون چگونه بوده است و اینکه این تخطی‌ها چه تأثیری در شکل‌گیری معنای این روایت دارند. نتایج حاصل از پژوهش نشان می‌دهد در 84 آیه متضمن عنصر گفتگو در این روایت، 71 نمونه نقض و تخطی از قواعد مکالمه از سوی یک یا هر دو طرف مکالمه دیده می‌شود. بیشترین تخطی در اصل کمیت با 34 نمونه و سپس در اصول کیفیت با 17 نمونه، ارتباط و شیوه با 8 نمونه است. همچنین مشخص شد بخش اعظم بار معنایی این روایت و تصویر ذهنی حاصل از شخصیت‌های اصلی آن در نظر خواننده وابسته به تکرار عامدانه نقض قواعد مکالمه با انگیزه‌های خاص در حین گفتگوها است.

کلمات کلیدی:

کاربردشناسی زبان، قواعد مکالمه گرایس، سورئوسف(ع)، گفت‌وگوهای روایی، شخصیت‌پردازی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1148327>

